

Orijinal araştırma (Original article)

Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pentatomidae (Hemiptera: Heteroptera) faunasına katkılar

Celalettin GÖZÜAÇIK^{1*}

Meral FENT²

İnanç ÖZGEN³

Summary

Contribution to the knowledge of Pentatomidae (Hemiptera: Heteroptera) Fauna of Southeastern Anatolia Region of Turkey

This study was carried out to determine of Pentatomidae (Hemiptera: Heteroptera) species and their host plant/ in the 64 locality between 2007 to 2009 years in Adıyaman, Diyarbakır and Şanlıurfa provinces of Turkey. As a result of this study 46 species belonging to 28 genera have been determined from Pentatominae, Podopinae and Asopinae subfamilies.

In these species; *Derula flavoguttata* Mulsant & Rey, 1856, *Vilpianus galii* (Wolff, 1802), *Tholagmus flavolineatus* (Fabricius, 1798), *Dryoderes umbraculatus* (Fabricius, 1775), *Pausias martini* (Puton, 1890), *Sciocoris capitatus* Jakovlev, 1882, *Sciocoris hoberlandti* Wagner, 1954, *Sciocoris helferii* Fieber, 1851, *Staria lunata* (Hahn, 1835), *Stagonomus amoenus* (Brullé, 1832) and *Leprosoma inaequale* Horváth, 1911 have been firstly recorded in the Adıyaman, Diyarbakır and Şanlıurfa provinces. Also, *Pausias martini* (Puton), *Sciocoris hoberlandti* Wagner, *S. helferii* Fieber and *Leprosoma inaequale* Horváth species have been firstly recorded in Pentatomidae (Hemiptera) fauna in Southeastern Anatolia Region of Turkey. In this study that have given distribution of Turkey and host/feed plants of these species.

Key words: Pentatomidae, fauna, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa

Anahtar kelimeler: Pentatomidae, fauna, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa

Giriş

Heteroptera alttakımının tür bakımından en zengin familyalarından biri olan Pentatomidae familyası türlerinin büyük bir kısmı fitofagtır. Bu türler, tarım alanlarında ekonomik bakımdan önemli zararlara neden olmaktadır. Bu familya içerisinde Asopinae altfamilyasına bağlı türler ise predatördür (Rider, 2006). Bu familya üyeleri tarımsal bakımdan bitki zararlısı türleri içermeleri sebebiyle gerek dünyada,

¹ Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü, 21110, Diyarbakır

² Trakya Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 22030, Edirne

³ Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, 21280, Diyarbakır

* Sorumlu yazar: cgozuacik01@yahoo.com

Alınış (Received):23.07.2011

Kabul ediliş (Accepted): 26.10.2011

gerekse Türkiye’de oldukça ilgi görmüş ve üzerinde çok sayıda araştırma yapılmıştır. Pentatomidae familyasının dünyada yaklaşık 900 cinse bağlı 4700 türü bilinmektedir (Rider, 2006). Türkiye’de bu konudaki çalışmalar 1800’lerin sonlarında yabancı araştırmacılar tarafından başlatılmış ve daha sonra yerli araştırmacıların da büyük oranda katılımıyla günümüze değin gelmiştir. Bugün için Türkiye’de bu familyadan 57 cinse bağlı 170 tür bilinmektedir (Rider, 2006; Önder et al., 2006; Fent & Aktaç, 2007; Fent et al., 2010a, b).

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin Heteroptera faunasının belirlenmesine yönelik ilk araştırmalar Horváth (1901, 1905, 1919), Seidenstücker (1957, 1958, 1960) ve Wagner (1959, 1966) tarafından yapılmıştır. Lodos & Önder (1980, 1982, 1983), Türkiye Pentatomoidea üstfamilyasının Cydnidae, Pentatomidae familyaları ve Asopinae altfamilyası türlerini incelerken söz konusu bölgeden toplanan örnekleri de ele almışlardır. Önder et al. (1995), GAP uygulama alanına giren 8 ilde Pentatomoidea üstfamilyasına ait 5 familyadan 52 cinse bağlı toplam 114 tür saptamışlardır. Bunlardan 32 cins ve 77 tür Pentatomidae familyasına aittir. Özgen et al. (2005a, b) 2005 yılında yaptıkları iki ayrı çalışmada 23, Bolu et al., (2006) ise 9 tür belirlemişlerdir.

Bu çalışma Adıyaman, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde 2007-2009 yıllarında Pentatomidae (Hemiptera: Heteroptera) familyasına bağlı türler ile üzerinde beslendiği/bulunduğu bitkileri belirlemek amacıyla tarım alanları ve bu alanlara bitişik tarım dışı alanlarda yürütülmüştür.

Materyal ve Yöntem

Araştırma, 2007-2009 yıllarında, Adıyaman, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde farklı habitatlarda bulunan çeşitli kültür ve yabani bitkilerde 64 lokalitede yürütülmüştür.

Pentatomidae familyasına bağlı nimf ve ergin bireyler, doğada Mart ayının başlarından Kasım ayının sonlarına kadar 7-15 gün aralıklarla toplanmıştır. Araziden toplanan büyük örnekler elle, küçük örnekler ise aspiratör yardımıyla alınarak etiket bilgileri eklenmiştir. Ergin bireyler etil asetat ile öldürülerek, nimfler ise üzerinde beslendiği bitki ile birlikte laboratuvara getirilmiştir. Daha sonra toplanan ve elde edilen ergin bireyler teşhise hazır hale getirilmiştir.

Teşhis sırasında, Tamanini (1959), Stichel (1960, 1961, 1962), Derjanschi & Pericart (2005)’dan yararlanılmıştır. Araştırma materyalini oluşturan örnekler Dr. Meral Fent tarafından, bitki teşhisleri ise Doç. Dr. İlhan ÜREMİŞ (Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü, Antakya) tarafından yapılmıştır.

Araştırma Bulguları

Pentatomidae Leach, 1815

Pentatominae Stål, 1864

Aeliini Douglas & Scott, 1865

Aelia acuminata (Linnaeus, 1758)

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 13.V.2007, 4♀♀, 1♂; Doyran, 643 m, 22.V.2007, 1♀; Karaburç, 600 m, 16.VI.2007, 3♀♀, 2♂♂; Battalhöyük Köyü, 602 m, 16.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Kömür, 779 m, 16.VI.2007, 1♀, 2♂♂; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 1♀, 1♂; Kuyulu, 524 m, 04.VI.2008, 1♂; Küçükavaklı, 605 m, 12.V.2009, 2♀♀, 2♂♂; İzci, 631 m, 27.IV.2009, 3♀♀, 4♂♂; Kahta-Merkez, 749 m, 01.V.2008, 3♀♀; Kemer kaya, 786 m, 07.VI.2007, 3♀♀, 1♂; Bölükayla, 775 m, 07.VI.2007, 4♀♀, 2♂♂; Çobanlı, 756 m, 01.V.2008, 1♀, 1♂; Besni-Şambayat, 694 m, 28.V.2008, 2♀♀; Samsat-Merkez, 583 m, 31.V.2007, 3♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 5♀♀, 2♂♂; Tevekli, 791 m, 21.V.2007, 2♀♀, 2♂♂; Yolköprü, 867m, 02.VI.2008, 1♂; Gözeli, 711m, 27.V.2008,

1♀, 1♂; **Şanlıurfa**: Merkez, Yığınak, 584 m, 06.VI.2007, 1♀, 2♂♂; Bozova, Yaslıca, 562 m, 06.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Yaylak, 568 m, 06.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Hilvan, Üçüzler, 586 m, 14.IV.2007, 1♀, 1♂; Kepirhisar, 589 m, 11.V.2007, 1♀, 2♂♂; Uluyazı, 558 m, 01.V.2008, 4♀♀, 1♂; Siverek, Karacadağ, 756 m, 26.V.2007, 1♀, 2♂♂. Toplam 88 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler

Aegilops cylindrica Host., *Alopecurus myosuroides* Hudson, *Avena sterilis* L., *Bromus inermis* Leysser, *B. tectorum* L., *Hordeum geniculatum* All., *H. murinum* L., *Hordeum* sp., *Lolium rigidum* Gaudin, *Oryza sativa* L., *Phalaris brachysathys* L., *Poa annua* L., *P. bulbosa* L., *Secale montanum* L., *Triticum* sp. (Poaceae).

Türkiye'deki dağılımı: İstanbul, Kocaeli, Konya (Fahringer, 1922), Adana, Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955), Hatay (Linnavuori, 1965), Afyonkarahisar, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, İzmir, Kırklareli, Manisa, Mardin, Muğla, Rize, Sakarya, Samsun, Şırnak, Tekirdağ, Uşak, (Awal, 1977; Lodos et al., 1978; Özgen et al., 2005a), Antalya, Bartın, Bolu, Çankırı, Gaziantep, İçel, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kastamonu, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sinop, Zonguldak (Lodos et al., 1998), Amasya, Çorum, Ordu, Samsun, Sinop, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Aelia rostrata Boheman, 1852

İncelenen materyal: Diyarbakır: Ergani, Tevekli, 791 m, 06.VI.2007, 1♀, 2♂♂. Toplam 3 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Aegilops cylindrica*

Türkiye'deki dağılımı: Gaziantep (Puton & Noualhier, 1895), Bilecik, İstanbul, Kocaeli, Sakarya (Fahringer, 1922), Kars (Kiritshenko, 1924), Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955), Tunceli (Wagner, 1959), Afyonkarahisar, Burdur, Çanakkale, Çorum, Isparta, İzmir, Kırklareli, Konya, Kütahya, Manisa, Nevşehir, Tokat, Uşak (Awal, 1977; Lodos et al., 1978), Adana, Aksaray, Antalya, Bolu, Çankırı, Eskişehir, Kahramanmaraş, Karabük, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Niğde, Zonguldak (Lodos et al., 1978; 1998), Diyarbakır, Mardin, Şırnak (Özgen et al., 2005a); Amasya, Çorum, Ordu, Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Aelia albovittata Fieber, 1868

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez, Yukarı Kuşaklı, 897 m, 06.VI.2007, 1♀, 1♂. Toplam 2 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Hordeum geniculatum*.

Türkiye'deki dağılımı: Adana, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İçel, İzmir, Karaman, Kırıkkale, Manisa, Şanlıurfa (Hoberlandt, 1955; Awal, 1977; Lodos et al., 1978; 1989; 1998), Amasya, Çorum, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Halyini Amyot & Serville, 1843

Apodiphus amygdali (Germar, 1817)

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez, Çemberlitaş, 716 m. 20.X.2007, 5♀♀, 1♂; Kuştepe, 687 m, 21.VIII.2008, 1♀, 1♂; Toptepe, 744 m, 21.VIII.2008, 1♀, 2♂; Kahta, Kemerkaya 788 m, 20.X.2007, 3♀♀, 1♂; Bölükayla 775 m, 20.X.2007, 3♀♀; **Diyarbakır:** Merkez, 756 m, 04.X.2007, 3♀♀, 1♂; Ergani, Merkez, 778 m, 27.VI.2008, 9♀♀, 5♂♂; Pınarkaya, 778 m, 27.VI.2008, 4♀♀, 2♂♂; Yolköprü, 867 m, 06.VI.2008, 2♀♀, 1♂; Ortayazı, 816 m, 14.VII.2007, 1♂; Salihli, 870 m, 06.VI.2008, 3♂♂, 4♂♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Merkez, 550 m, 21.VI.2007, 2♀♀; Yaslıca, 559 m, 26.V.2007, 1♀, 1♂; Dutluca, 555 m, 26.V.2007, 1♀, 1♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 27.VI.2007, 3♀♀, 1♂; Çimdelli, 580 m, 09.VI.2009, 2♀♀, 1♂; Uluyazı, 558 m, 21.V.2008, 2♀♀, 2♂♂; Siverek, Kırvarozan, 678 m, 26.V.2007, 1♀. Toplam 71 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Acacia* sp. (Fabaceae); *Elaeagnus* sp. (Elaeagnaceae); *Quercus* sp. (Fagaceae); *Platanus* sp. (Platanaceae); *Punica granatum* L. (Punicaceae); *Prunus armeniaca* L. (Rosaceae); *Vitis vinifera* L. (Vitaceae).

Türkiye'deki dağılımı: Kars (Horváth, 1891), Gaziantep (Puton & Noualhier, 1895), İstanbul (Fahringier, 1922), Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955), Aydın, Burdur, Bursa, Denizli, İzmir, Manisa, Muğla (Lodos et al., 1978), Adana, Antalya, Eskişehir, İçel, Kahramanmaraş, Kilis (Lodos et al., 1989), Elazığ (Kıyak, 1990 a,b), Diyarbakır, Malatya, Mardin, (Özgen et al., 2005b), Çorum, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Mustha vicina Hoberlandt, 1997

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 724 m, 28.VIII.2009, 1♀; Kahta, Kemerkaya, 788 m, 25.IX.2009, 1♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 778 m, 19.VII.2007, 1♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 06.IX.2007, 1♂; Kesentaş, 850 m, 09.VIII.2007, 2♀, 1♂; Salihli, 885 m, 09.VIII.2007, 4♀, 2♂; Ortayazı, 864 m, 18.VIII.2008, 1♂; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 600 m, 14.X.2007, 1♀; Bozova, Arıkkök, 560 m, 06.IX.2007, 2♀, 2♂. Toplam 21 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Elaeagnus* sp.; *Ficus carica* L. (Moraceae); *Morus* sp. (Moraceae), *Quercus* sp.; *Pistacia vera* L. (Anacardiaceae); *Prunus armeniaca*.

Türkiye'deki dağılımı: Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa (Fent et al., 2010a).

Sciocorini Amyot & Serville, 1843

Dryoderes umbraculatus (Fabricius, 1775)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, İzci, 631 m, 29.VI.2007, 2♀. Toplam 2 birey.

Türkiye'deki dağılımı: Adana (Hoberlandt, 1955), Afyonkarahisar, Bursa, Denizli, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Muğla (Lodos et al., 1978), Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur Çorum, Edirne, Hatay, Kahramanmaraş, Karaman, Konya, Nevşehir, Niğde, Tekirdağ, Trabzon, Zonguldak (Lodos & Önder, 1982), Gaziantep (Lodos et al., 1989). Çorum, Ordu, Sinop (Dursun & Kartal, 2008c).

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Centaurea* sp. (Asteaceae).

Sciocoris sulcatus Fieber, 1851

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 13.V.2007, 1♀; Karaburç, 600 m, 16.VI.2007, 2♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 2♀♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 600 m, 06.VI.2007, 1♀, 1♂; Üçüzler, 586 m, 14.IV.2007, 1♀; Uluyazı, 558 m, 01.V.2008, 1♀, 1♂. Toplam 11 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Aegilops cylindrica*, *Alopecurus myosuroides*, *Bromus inermis*, *B. tectorum*, *Hordeum* sp., *Lolium rigidum*, *Poa annua*, *P. bulbosa*, *Triticum* sp.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bursa (Horváth, 1883); Ankara (Hoberlandt, 1955; Lodos & Önder, 1982; Kıyak, 1990 a,b; 2000; Lodos et al., 1998); Kocaeli (Fahringier, 1922); İzmir (Gadeau de Kerville, 1939; Lodos et al., 1978; Lodos & Önder, 1982); Kayseri, Konya (Lodos & Önder, 1982; Lodos et al., 1998); Diyarbakır, Siirt, Mardin, Şanlıurfa (Lodos & Önder, 1982; Önder et al., 1995); Bingöl, Denizli, Gümüşhane, Kırklareli, Kütahya, Malatya, Manisa, Niğde, Samsun, Van (Lodos & Önder, 1982); Kahramanmaraş (Kıyak, 1990 a,b); Batman (Önder et al., 1995); Adana, Kırıkkale, Niğde, Osmaniye (Lodos et al., 1998); Batman, Diyarbakır, Mardin (Özgen et al., 2005a).

Sciocoris maculatus Fieber, 1851

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 2♀♀; Yolköprü, 867 m, 02.VI.2008, 1♀. Toplam 3 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Bromus tectorum*, *Lolium rigidum*.

Türkiye'deki dağılımı: Ankara (Hoberlandt, 1955), Antalya, Çanakkale, Çankırı, Hatay, İzmir, Kayseri, Kırşehir, Muğla (Lodos & Önder, 1982; Lodos et al., 1998), Şanlıurfa (Özgen et al., 2005a); Samsun (Dursun & Kartal, 2008c).

Sciocoris cursitans (Fabricius, 1794)

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 22.VIII.2007, 1♀; Yolköprü, 867 m, 10.VII.2007, 1♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 590 m, 30.V.2007, 1♀, 1♂; Üçüzler, 586 m, 17.V.2007, 2♀♀; Faik, 605 m, 21.VI.2007, 1♀, 1♂; Kephirhisar, 589 m, 26.VII.2007, 1♀, 1♂; Uluyazı, 563 m, 17.V.2007, 2♂♂; Çimdelli, 578 m, 20.IX.2009, 1♀. Toplam 13 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Bromus inermis*, *Lolium rigidum*, *Hordeum murinum*, *H. geniculatum*.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bilecik, Bolu, Bursa, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Hatay, İzmir, Kayseri, Kütahya, Manisa (Önder et al., 2006).

Sciocoris capitatus Jakovlev, 1882

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 07.VI.2007, 2♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Merkez, 660 m, 10.V.2007, 2♀♀; **Şanlıurfa:** Üçüzler, 586 m, 06.VII.2007, 1♀, 2♂♂. Toplam 8 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Aegilops cylindrica*, *Alopecurus myosuroides*, *Hordeum geniculatum*.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bolu, Kahramanmaraş, Kastamonu, Konya, Mardin, Niğde (Önder et al., 2006).

Sciocoris luteolus Fieber, 1861

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Ziyaret, 624 m, 07.VI.2007, 2♂♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 21.V.2007, 1♀; Tevekli, 791 m, 22.VIII.2007, 2♀♀, 2♂♂; Saluca, 770 m, 06.VI.2008, 1♂; Hançerli, 778 m, 17.V.2009, 2♀♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 604 m, 17.V.2007, 1♀, 1♂; Üçüzler, 586 m, 14.VII.2007, 1♀; Faik, 601 m, 14.VI.2007, 1♀; Kephirhisar, 589 m, 14.VII.2007, 2♀♀; Uluyazı, 558 m, 21.VI.2007, 1♀; Çimdelli, 578 m, 24.V.2009, 1♂; Karaburç, 568 m, 22.VIII.2007, 1♂. Toplam 19 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Aegilops cylindrica*, *Alopecurus myosuroides*, *Hordeum murinum*, *Hordeum sp.*, *Secale montanum*, *Triticum sp.*

Türkiye'de bilinen dağılımı: Adana, Ankara, Hatay, Trakya (Hoberlandt, 1955); Diyarbakır, Elazığ, Kayseri, Kırşehir, Mardin, Siirt (Lodos & Önder, 1982); Kahramanmaraş (Lodos & Önder, 1982; Lodos et al., 1987); Adana, Antalya, İçel, Hatay, Gaziantep (Lodos et al., 1987).

Sciocoris hoberlandti Wagner, 1954

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 880 m, 10.VII.2008, 1♀; Yolköprü, 867 m, 02.VI.2008, 1♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 600 m, 14.VII.2007, 4♀♀, 1♂. Toplam 7 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Aegilops cylindrica*, *Alopecurus myosuroides*, *Poa annua*.

Türkiye'deki dağılımı: Kahramanmaraş (Seidenstücker, 1957), Aydın, İzmir (Lodos et al., 1978), Ordu (Dursun & Kartal, 2008c).

Sciocoris helferii Fieber, 1851

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 22.VIII.2007, 1♀, 1♂; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 600 m, 16.VII.2007, 1♀. Toplam 3 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Alopecurus myosuroides*, *Aegilops cylindrica*.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Denizli, Elazığ, İstanbul, İzmir, Kars, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir (Önder et al., 2006).

Pentatomini Leach, 1815

Acrosternum breviceps (Jakovlev, 1889)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 13.V.2007, 2♀♀, 1♂; Toptepe, 744 m, 25.IX.2009, 2♀♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 04.VIII.2008, 1♀, 1♂; Yolköprü, 867m, 03.X.2007, 3♀♀, 1♂; Ortayazı, 816m, 09.VIII.2007, 1♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 600 m, 02.XI.2007, 3♀♀, 1♂; Kephirhisar, 589 m, 24.IX.2009, 2♀♀. Toplam 18 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Lycoperscium esculentum* L. (Solanaceae); *Phaseolus vulgaris* L. (Fabaceae); *Punica granatum*; *Rosa canina* L. (Rosaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Diyarbakır (Önder et al., 2006).

Acrosternum heegeri Fieber, 1861

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 13.V.2007, 3♀♀, 1♂; Toptepe, 744 m, 28.VI.2007, 1♀; Kuştepe, 687 m 14.VIII.2009, 1♀; Yenice, 739 m, 21.VIII.2008, 1♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 06.IX.2007, 2♀♀; Yolköprü, 867 m, 03.X.2007, 4♀♀, 1♂; Ortayazı, 816 m, 09.VIII.2007, 1♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Yaslıca, 567 m, 29.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Hilvan, Bahçecik, 606 m, 02.XI.2007, 2♀♀, 2♂♂; Kephirhisar, 589 m, 14.VII.2007, 1♀. Toplam 23 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Lycoperscium esculentum*, *Medicago* sp. (Fabaceae); *Morus* sp., *Punica granatum*, *Phaseolus vulgaris*, *Rosa canina*.

Türkiye'deki dağılımı: Gaziantep (Puton & Noualhier, 1895), Adana, (Hoberlandt, 1955), İzmir, Manisa, Muğla (Lodos et al., 1978), Şanlıurfa (Özgen et al., 2005b), Sinop (Dursun & Kartal, 2008b).

Acrosternum millierei (Mulsant & Rey, 1866)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Akpınar, 653 m, 14.VIII.2009, 2♀♀, 1♂; Çemberlitaş, 722 m, 26.VI.2008, 1♂; Toptepe, 744 m, 04.VI.2008, 1♀, 1♂; Kuştepe, 687 m 14.VIII.2009, 1♀; **Şanlıurfa:** Bozova-Yaslıca, 557 m, 29.VI.2007, 1♀; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 02.XI.2007, 1♀; Kephirhisar, 589 m, 08.X.2009, 2♀♀; Uluyazı, 558 m, 24.IX.2009, 3♀♀, 2♂♂. Toplam 16 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Capparis spinosa* L. (Capparaceae).

Türkiye'deki dağılımı: Aydın, İçel (Hoberlandt, 1955; Linnavuori, 1965; Lodos et al., 1978), İzmir (Lodos et al., 1978), Adana, Antalya, Çorum, Diyarbakır, Hatay, Manisa (Önder et al., 2006), Gaziantep, Şanlıurfa (Özgen et al., 2005b).

Raphigaster nebulosa (Poda, 1761)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Kuştepe, 687 m, 21.VIII.2008, 1♀; Kahta, Kemer kaya, 786 m, 20.X.2007, 2♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Merkez, 756 m, 04.X.2007, 2♀♀, 1♂; Ergani, Pınarkaya, 778 m,

22.VIII.2007, 2♀♀; Yolköprü, 867 m, 16.VI.2008, 1♀, 1♂; **Şanlıurfa**: Hilvan, Bahçecik, 600 m, 27.VI.2007, 1♀. Toplam 12 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Elaeagnus* sp., *Morus* sp., *Vitis vinifera*.

Türkiye'deki dağılımı: Kars (Horváth, 1891); Ağrı (Kiritshenko, 1924), Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955); Afyonkarahisar, Aydın, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Isparta, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Muğla, Sakarya, Uşak (Lodos et al., 1978); Adana, Antalya, Bolu, Çankırı, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kocaeli, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat, Zonguldak (Lodos et al., 1998); Samsun (Tuncer et al., 2002); Mardin (Özgen et al., 2005b); Çorum, Ordu, Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008b).

Piezodorini Atkinson, 1888

Pausias martini (Puton, 1890)

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 778 m, 14.VII.2007, 5♀♀, 2♂; Yolköprü, 867 m, 09.VI.2008, 3♀♀, 2♂. Toplam 12 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Elaeagnus* sp., *Morus* sp., *Punica granatum*.

Türkiye'deki dağılımı: Ankara, Erzincan, İzmir, Karaman, Konya, (Lodos et al., 1978; 1998); Çanakkale (Awad, 2000); Amasya, Tokat (Dursun & Kartal, 2008b).

Piezodorus lituratus (Fabricius, 1794)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 30.IV.2007, 4♀♀, 1♂; Doyran, 643 m, 31.V.2007, 34♀♀, 17♂♂; Karaburç, 600 m, 07.VI.2007, 21♀♀, 11♂; Battalhöyük, 602 m, 01.V.2007, 7♀♀, 3♂♂; Kömür, 779 m, 01.VI.2007, 2♀♀, 2♂♂; Yenice, 741 m, 14.V.2008, 2♀♀; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 8♀♀, 3♂♂; Kuyulu, 524 m, 04.VI.2008, 2♀♀, 3♂♂; Kahta, Merkez, 749 m, 05.VI.2008, 1♀, 1♂; Kemer kaya, 786 m, 11.IV.2007, 44♀♀, 18♂♂; Bölükayla, 775 m, 31.X.2008, 1♀, 2♂♂; Boğazkaya, 768 m, 04.V.2008, 1♀, 1♂; Diyarbakır: Ergani, Pınarkaya, 882 m, 20.IX.2007, 6♀♀, 3♂♂; Tevekli, 791 m, 05.V.2007, 3♀♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 21.VI.2007, 31♀♀, 10♂♂; Saluca, 776 m, 22.V.2008, 8♀♀, 5♂♂; Hançerli, 778 m, 30.V.2007, 5♀♀, 1♂; Bereketli, 779 m, 02.VI.2009, 3♀♀; Ortayazı, 816 m, 21.IV.2007, 2♂♂; Salihli, 870 m, 02.VI.2008, 13♂♂, 7♂♂; Şanlıurfa: Merkez, Akziyaret, 608 m, 17.V.2007, 9♀♀, 3♂♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 30.IV.2007, 2♀♀, 3♂♂; Üçüzler, 586 m, 01.V.2007, 1♀, 2♂♂; Faik, 601 m, 06.VI.2007, 29♀♀, 17♂♂; Kepirhisar, 589 m, 21.VI.2007, 22♀♀, 15♂♂; Uluyazı, 558 m, 30.V.2008, 24♀♀, 18♂♂; Çimdelli, 578 m, 13.IV.2007, 6♀♀, 3♂♂; Hanmağara, 590 m, 30.V.2007, 16♀♀, 9♂♂; Siverek, Kırvarozan, 876 m, 09.VI.2009, 11♀♀, 8♂♂; Ediz, 634 m, 23.V.2008, 8♀♀, 6♂♂. Toplam 469 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Crataegus azarrolus* L., (Rosaceae); *Elaeagnus* sp., *Ervum ervilia* L., *Lens culinaris* Medik., *Medicago sativa* L., *Trifolium* sp., (Fabaceae); *Morus* sp., *Prunus armeniaca*.

Türkiye'deki dağılımı: Kars (Horváth, 1891), Eskişehir, İstanbul (Fahringer, 1922), Erzurum (Kiritshenko, 1924); Adana (Hoberlandt, 1955); Diyarbakır (Wagner, 1959); İçel (Linnavuori, 1965); Afyonkarahisar, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Burdur, Bursa Çanakkale, İzmir, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Muğla (Lodos et al., 1978); Antalya, Bolu, Çankırı, Çorum, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kastamonu, Nevşehir, Sinop, Zonguldak (Lodos et al., 1989; 1998); Edirne (Fent & Aktaş, 1999); Amasya, Ordu, Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008b).

Carpocorini Mulsant & Rey, 1866***Holcostethus strictus vernalis*** (Wolff, 1804)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Çemberlitaş, 722 m, 28.VI.2007, 1♀, 1♂; Karaburç, 600 m, 06.VII.2007, 1♀, 2♂♂; Battalhöyük köyü, 602 m, 27.VII.2007, 1♂; Kömür, 779 m, 16.VI.2007, 5♀♀, 2♂♂; Yenice, 741 m, 11.IV.2007, 1♀, 2♂♂; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 2♀♀; Kuştepe, 687 m, 12.V.2007, 2♀♀, Kahta, Kemerkaya, 786 m, 19.VI.2009, 2♀♀, 1♂; Bölükyayla, 775 m, 28.V.2009, 3♀♀, 4♂♂; Çobanlı, 756 m, 09.VI.2008, 2♀♀; **Diyarbakır:** Merkez, 678 m, 16.VI.2008, 1♀, 1♂; Ergani, Pınarkaya, 882 m, 26.VII.2007, 6♀♀, 2♂♂; Yolköprü, 867 m, 14.X.2007, 2♀♀; Ortayazı, 816 m, 14.VII.2007, 3♀♀, 3♂♂; Salihli, 870 m, 28.IV.2008, 1♂, 1♂; **Şanlıurfa:** Merkez, Yığınak, 584 m, 30.III.2007, 1♀; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 29.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Üçüzler, 586 m, 27.VI.2007, 1♀, 2♂♂; Kepirhisar, 589 m, 07.VI.2007, 8♀♀, 5♂♂; Uluyazı, 558 m, 05.V.2008, 1♂; Hanmağara, 590 m, 24.IX.2009, 1♀, 2♂♂. Toplam 76 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Medicago sativa*, *Morus* sp., *Trifolium* sp.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Adana, Gaziantep, Kahramanmaraş (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Ankara (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Ağrı, Konya (Hoberlandt, 1955); Edirne (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978; Önder et al., 1984); Afyonkarahisar, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Burdur, Çanakkale, Denizli, İzmir, Kırklareli, Manisa, Muğla, Sakarya, Tekirdağ, Uşak, (Lodos et al., 1978); Bursa (Lodos et al., 1978; Önder et al., 1981); Çankırı, Çorum, Eskişehir, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Konya, Niğde, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Antalya, Hatay, İçel (Lodos et al., 1987), Batman, Diyarbakır (Özgen et al., 2005b).

Staria lunata (Hahn, 1835)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 722 m, 22.VI.2007, 1♀; Ziyaret, 624 m, 07.VI.2007, 2♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 19.X.2007, 1♀; Yolköprü, 867 m, 06.IX.2007, 1♀; Ortayazı, 816 m, 25.VIII.2009, 1♀, 1♂; Salihli, 870 m, 30.VI.2008, 2♀♀, 1♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Yaslıca, 562 m, 17.IV.2007, 1♀. Toplam 12 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus* L. (Asteaceae).

Türkiye’de bilinen dağılımı: Bursa (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Ankara, Bilecik, Gaziantep (Hoberlandt, 1955); Adana (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Elazığ (Wagner, 1959); Bolu (Linnavuori, 1965; Lodos et al., 1982); Hatay (Linnavuori, 1965; Lodos et al., 1987); Aydın, Balıkesir, Çanakkale, Edirne, İzmir, Manisa, Muğla (Lodos et al., 1978); Bolu, Çankırı, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Antalya, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987).

Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 28.VI.2007, 5♀♀, 3♂♂; Doyran, 643 m, 31.V.2007, 34♀♀, 17♂♂; Karaburç, 600 m, 07.VI.2007, 21♀♀, 11♂; Battalhöyük köyü, 602 m, 01.V.2007, 7♀♀, 3♂♂; Kömür, 779 m, 01.VI.2007, 2♀♀, 2♂♂; Yenice, 741 m, 14.V.2008, 2♀♀; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 8♀♀, 3♂♂; Kuyulu, 524 m, 14.IV.2007, 2♀♀, 3♂♂; Kahta, Merkez, 749 m, 05.VI.2008, 1♀, 1♂; Kemerkaya, 786 m, 11.IV.2007, 44♀♀, 18♂♂; Bölükyayla, 775 m, 13.VI.2008, 1♂; Boğazkaya, 768 m, 04.V.2008, 1♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 26.VII.2007, 4♀♀, 3♂♂; Tevekli, 791 m, 27.VI.2007, 3♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 27.VI.2007, 24♀♀, 15♂♂; Saluca, 776 m, 29.VI.2008, 4♀♀, 1♂; Ortayazı, 816 m, 30.V.2007, 4♀♀, 2♂♂; Salihli, 870 m, 21.VI.2008, 4♂♂, 1♂; Kesentaş, 860 m, 30.V.2008, 2♂♂, 1♂; Çermik, Merkez, 785 m, 06.VI.2008, 3♀♀, 1♂; **Şanlıurfa:** Merkez, Akziyaret, 608 m, 17.V.2007, 4♀♀, 2♂♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 04.V.2007, 9♀♀, 6♂♂; Üçüzler, 586 m, 01.V.2007, 5♀♀, 2♂♂; Faik, 601 m, 30.IV.2007, 11♀♀, 8♂♂; Kepirhisar, 589 m, 21.VI.2007, 7♀♀, 4♂♂; Uluyazı, 558 m, 30.V.2008, 2♀♀, 3♂♂; Çimdelli, 578 m, 28.IV.2009, 1♀;

Hanmağara, 590 m, 09.VI.2009, 3♀♀, 3♂♂; Malören, 590 m, 09.VI.2009, 4♀♀, 1♂; Siverek, Kırvarozan, 876 m, 09.VI.2009, 7♀♀, 9♂♂; Ediz, 634 m, 23.V.2008, 3♀♀, Gerçek, 668 m, 23.V.2008, 2♀♀, 2♂♂. Toplam 351 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Brassica napus var. oleifera* D.C., *Sinapis arvensis* L., *Symbrium officinale* L., (Brassicaceae); *Ervum ervilia*; *Lens culinaris*; *Gundelia* sp., *Onopordum acanthium* L., *O. carduchorum* Bornm. & Beauverd, (Asteraceae); *Sesamum indicum* L., (Pedaliaceae); *Silene colorata* Poir., (Caryophyllaceae); *Verbascum thapsus* L., (Scrophulariaceae).

Türkiye’de bilinen dağılımı: Adana, Gaziantep, Kahramanmaraş (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Ağrı, Ankara, Artvin, Erzincan, Erzurum, İzmir, Kars, Kocaeli, Muş, Sakarya (Hoberlandt, 1955); Kayseri (Hoberlandt, 1955; Lodos & Önder, 1982); Ankara, Konya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Bursa (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978, 12); Edirne (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Diyarbakır, Mardin (Wagner, 1959); Bolu (Linnavuori, 1965; Lodos et al., 1982); Aydın, Burdur, İzmir (Wagner, 1966; Lodos et al., 1978); Afyonkarahisar, Balıkesir, Bilecik, Çanakkale, Denizli, Isparta, Kırklareli, Manisa, Muğla, Tekirdağ, Uşak (Lodos et al., 1978); Çankırı, Çorum, Eskişehir, Kastamonu, Kayseri, Konya, Nevşehir, Niğde, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Antalya, Hatay, İçel (Lodos et al., 1987).

Carpocoris pudicus (Poda, 1761)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez, Çemberlitaş, 719 m, 27.VI.2007, 1♀; Hasankendi, 612 m, 30.VI.2008, 1♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 05.V.2007, 1♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 30.VI.2008, 1♀; Ortayazı, 816 m, 09.VIII.2007, 2♀♀, 1♂. Toplam 9 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus*, *Centaurea iberica* Trever & Sprengel, *C. solstitialis* L., *Echinops microcephalus* Sibth and Sm., (Asteraceae); *Trifolium* sp.

Türkiye’deki dağılımı: Kocaeli (Fahringer, 1922), Artvin, Muş (Kiritshenko, 1924), Adana, Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955), Diyarbakır, Tunceli (Wagner, 1959), Bursa, İstanbul (Lodos et al., 1978), Antalya, Çorum, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Konya, Yozgat, Zonguldak (Lodos et al., 1989; 1998), Erzincan, Hakkari, Karabük, Karaman, Kayseri, Niğde (Awad, 2000), Mardin, Şırnak (Özgen et al., 2005a), Amasya, Samsun, Sinop, Tokat (Dursun & Kartal, 2008a)

Carpocoris purpureipennis (De Geer, 1773)

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 05.V.2007, 1♀; Yolköprü, 867 m, 04.X.2007, 1♀, 1♂. Toplam 3 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus*, *Echinops microcephalus*, *Helianthus annuus* L., (Asteraceae).

Türkiye’deki dağılımı: Diyarbakır (Wagner, 1959); Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Isparta, İzmir, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Muğla, Tekirdağ (Lodos et al., 1978); Çankırı, Çorum, Kastamonu, Kayseri, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987), Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa (Özgen et al., 2005a,b).

Carpocoris fuscispinus (Boheman, 1851)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Kahta-Kemer kaya, 786 m, 30.III.2007, 1♀; Gölbaşı-Balkar, 887 m, 04.VI.2009, 2♀♀, 2♂♂; **Diyarbakır:** Ergani, Yolköprü, 867 m, 05.V.2008, 1♂; Ortayazı, 816 m, 26.VII.2007, 1♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Bahçecik, 606 m, 02.XI.2007, 2♀♀. Toplam 9 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus*, *Centaurea* sp., *Echinops microcephalus*, *Onopordum acanthium*

Türkiye'deki dağılımı: Kars (Horváth, 1891; Kiritshenko, 1924), Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Bitlis, Burdur, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Niğde, Sakarya, Şanlıurfa, Van, Yozgat (Hoberlandt, 1955; Linnavuori, 1965), Isparta, Muğla (Lodos et al., 1978); Çorum, Tokat (Dursun & Kartal, 2008a), Kastamonu (Fent, 2010).

Carpocoris coreanus Distant, 1899

İncelenen materyal: İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez-Karaburç, 610 m, 28.VI.2007, 2♀♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 26.VII.2007, 1♀; **Şanlıurfa:** Bozova, Merkez, 553 m, 29.VI.2007, 1♀; Hilvan-Bahçecik, 600 m, 30.III.2007, 1♀, 1♂. Toplam 6 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus*, *Centaurea calcitrapa* L., *Centaurea* sp., *Onopordum acanthium* (Asteraceae).

Türkiye'deki dağılımı: Mardin, Şanlıurfa (Önder et al., 2006).

Anthemina lunulata (Goeze, 1778)

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez, Çemberlitaş, 715 m, 20.X.2007, 3♀♀, 2♂♂; Yenice, 741 m, 07.VI.2007, 2♀♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 14.VII.2007, 2♀♀; **Şanlıurfa:** Hilvan, Uluyazı, 558 m, 14.VII.2008, 1♀. Toplam 11 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Euphorbia helioscopia* L. (Euphorbiaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bursa (Horváth, 1883; Fahringer, 1922); Diyarbakır (Kiritshenko, 1918); İstanbul, Kocaeli (Fahringer, 1922); Edirne (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978; Fent & Aktaş, 1999); Ankara (Hoberlandt, 1955); Niğde (Linnavuori, 1965; Lodos et al., 1982); Afyonkarahisar, Isparta, Manisa (Lodos et al., 1978); Çankırı, Eskişehir, Kırşehir, Kayseri, Nevşehir (Lodos et al., 1982); Adana, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987).

Codophila varia (Fabricius, 1787)

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez-Çemberlitaş, 719 m, 13.V.2007, 1♀, 1♂; Karaburç, 600 m, 16.VI.2007, 4♀♀, 3♂♂; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 2♀♀, 1♂; Kuyulu, 524 m, 04.VI.2008, 2♀♀; Kahta-Kemer kaya, 786 m, 07.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Bölükyayla, 775 m, 07.VI.2007, 1♀, 2♂; Boğazkaya, 770 m, 01.V.2008, 1♂; Gölbaşı-Balkar, 887 m, 04.VI.2009, 3♀♀, 2♂♂; Çelik, 970 m, 04.VI.2009, 2♀♀, 1♂; Belören, 860 m, 04.VI.2009, 4♀♀, 4♂♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 8♀♀, 4♂♂; Yolköprü, 867 m, 02.VI.2008, 2♀♀, 2♂♂; Ortayazı, 860 m, 14.VII.2007, 2♂♂; Salihli, 870 m, 06.VI.2008, 1♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Merkez, 554 m, 21.VI.2007, 1♀, 1♂; Yaslıca, 559 m, 26.V.2007, 3♀♀; Dutluca, 555 m, 26.V.2007, 1♀, 1♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 27.VI.2007, 3♀♀, 2♂♂; Uluyazı, 558 m, 21.V.2008, 5♀♀, 2♂♂. Toplam 75 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carduus pycnocephalus*, *Centaurea iberica*, *C. solstitialis*, *Echinops ritro* L., *Scolymus* sp., (Asteraceae); *Eryngium campestre* L., *E. creticum* Lam., (Apiaceae); *Helianthus annuus*, *Sesamum indicum*.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Gaziantep (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Erzurum, Eskişehir (Hoberlandt, 1955); Aydın (Lodos et al., 1978); Edirne (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Ankara, Konya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Diyarbakır, Mardin, Tunceli (Wagner, 1959); Aydın (Wagner, 1966; Lodos et al., 1978); Balıkesir, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Kırklareli, Muğla, Sakarya (Lodos et al., 1978); İzmir (Lodos et al., 1978; Önder et al., 1983); Çankırı, Çorum, Kayseri, Nevşehir, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Adana, Antalya, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987); Amasya, Çorum, Samsun, Sinop, Tokat, (Dursun & Kartal, 2008a).

Agatharchus herrichii (Kolenati, 1846)

İncelenen materyal: Diyarbakır: Karacadağ, 1650 m, 17.XII.2007, 1♀, 1♂. Toplam 2 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Astragalus* sp., (Leguminosae).

Türkiye’de bilinen dağılımı: Adana, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Kayseri, Mersin (Önder et al., 2006).

Strachiini Mulsant & Rey, 1866

Bagrada abeillei Puton, 1881

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Akpınar, 653 m, 14.VIII.2009, 2♀♀, 2♂♂; Kuştepe, 687 m 25.VI.2008, 1♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 880 m, 06.IX.2007, 3♀♀, 1♂; **Şanlıurfa:** Hilvan-Üçüzler, 586 m, 23.VI.2007, 2♀♀; Bozova-Merkez, 591 m, 27.VI.2007, 1♂; Yaslıca, 559 m, 12.VI.2008, 1♀; Uluyazı, 558 m, 09.VI.2009, 2♀♀, 3♂♂; Yalıntaş, 561 m, 09.VI.2009, 5♀♀, 2♂♂; Beyazpınar, 634 m, 09.VI.2009, 3♀♀, 1♂. Toplam 29 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Brassica napus* var. *oleifera*, *Capparis spinosa*, *Eryngium campestre*, *Sinapis arvensis*, *Sysmbrium officinale*.

Türkiye’deki dağılımı: Hatay, Kahramanmaraş (Horváth, 1936); Batman, Diyarbakır, Gaziantep Hatay, Kilis, Siirt, Şanlıurfa (Önder et al., 1995); Gaziantep (Lodos et al., 1998); Adıyaman, Şanlıurfa (Fent et al., 2010b).

Bagrada amoenula (Walker, 1870)

İncelenen materyal: **Şanlıurfa,** Bozova, 553 m, 09.VI.2009, 2♀♀; Yalıntaş, 561 m, 09.VI.2009, 2♀♀. Toplam 4 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Brassica napus* var. *oleifera*, *Capparis spinosa*, *Eryngium campestre*, *Sinapis arvensis*, *Sysmbrium officinale*; *Coriandrum sativum* L., (Apiaceae).

Türkiye’deki dağılımı: Adıyaman, Şanlıurfa (Fent et al., 2010b)

Eurydema fieberi Fieber, 1837

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Karaburç, 610 m, 22.V.2007, 1♀, 1♂; Gölbaşı-Balkar, 887 m, 04.VI.2009, 2♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 06.IX.2008, 2♀; **Şanlıurfa:** Hilvan-Hanmağara, 590 m, 26.V.2009, 1♂; Siverek-İleri, 886 m, 02.V.2008, 1♀, 1♂. Toplam 9 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Brassica napus*, *Cardaria draba* (L.) Desv., *Crambe orientalis* L., *Lepidum sativum* L., *Sinapis arvensis*, *Sysmbrium officinale* (Brassicaceae).

Türkiye’deki dağılımı: Adana, Ankara, Antalya, Burdur, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hakkari, Hatay, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kırşehir, Kilis, Konya, Kütahya, Mardin, Nevşehir, Niğde, Osmaniye (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978; 1989; 1998); Amasya, Çorum (Dursun & Kartal, 2008b).

Eurydema ornata (Linnaeus, 1758)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Doyran, 643 m, 22.V.2007, 3♀♀, 1♂; Karaburç, 600 m, 16.VI.2007, 14♀♀, 5♂♂; Hasankendi, 612 m, 12.V.2007, 2♀♀, 1♂; Kahta-Kemerkaya, 786 m, 07.VI.2007, 3♀♀, 1♂; Bölükyayla, 775 m, 07.VI.2007, 2♀♀, 2♂♂; Besni-Şambayat, 694 m, 28.V.2008, 1♀, 2♂♂; **Diyarbakır:** Hazro, 745 m, 17.VIII.2007, 3♀♀, 1♂; Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 7♀♀, 4♂♂; Yolköprü, 867 m, 02.VI.2008, 1♀, 2♂♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Yaslıca, 562 m, 27.VI.2007, 2♀♀, 2♂♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 06.VI.2007, 5♀♀, 3♂♂; Üçüzler, 586 m, 14.IV.2007, 4♀♀, 5♂♂; Faik, 601 m, 30.IV.2007, 3♀♀, 1♂; Kepirhisar, 589 m, 11.V.2007, 6♀♀, 5♂♂; Uluyazı, 558 m, 01.V.2008, 9♀♀, 5♂♂; Siverek, Başdeğirmen, 660 m, 26.V.2007, 1♀. Toplam 107 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Brassica napus*, *Capparis* sp., *Cardaria draba*, *Crambe orientalis*, *Lepidum sativum*, *Sinapis arvensis*, *Symbrium officinale*; *Carthamus* sp., (Compositae).

Türkiye'deki dağılımı: Gaziantep (Puton & Noualhier, 1895), Bilecik, Kocaeli (Fahringer, 1922), Ankara, Edirne (Hoberlandt, 1955), Diyarbakır (Wagner, 1959), İçel (Linnavuori, 1965), İzmir, Manisa, Tekirdağ (Wagner, 1966), Afyonkarahisar, Aydın, Balıkesir, Bursa, İstanbul, Kırklareli, Muğla, Sakarya, Uşak (Lodos et al., 1978), Adana, Adıyaman, Antalya, Artvin, Batman, Bitlis, Bolu, Çankırı, Çorum, Elazığ, Erzincan, Eskişehir, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Konya, Malatya, Mardin, Nevşehir, Niğde, Sinop, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Yozgat, Zonguldak (Lodos et al., 1998); Amasya, Çorum, Ordu, Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008b).

Eysarcorini Mulsant & Rey, 1866

Eysarcoris ventralis (Westwood, 1837)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez- Merkez-Çemberlitaş, 715 m, 27.IX.2008, 2♀♀; Ziyaret, 624 m, 27.VI.2007, 1♀; 20.X.2007, 1♀; **Diyarbakır:** Merkez, 678 m, 17.VIII.2007, 2♀♀; Ergani, Pınarkaya, 882 m, 02.XI.2007, 1♀; 11.XI.2008, 1♀; Yolköprü, 867 m, 19.V.2008, 2♀♀; Ortayazı, 816 m, 17.VIII.2008, 2♀♀, 1♂; 11.XI.2008, 1♀; Demirciler, 876 m, 14.VII.2007, 2♀♀; **Şanlıurfa:** Bozova, Yaslıca, 562 m, 16.VI.2007, 1♀; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 06.VI.2007, 3♀♀; Üçüzler, 586 m, 14.VII.2007, 9♀♀, 6♂♂; Kepirhisar, 589 m, 27.VI.2007, 7♀♀, 2♂♂; Uluyazı, 558 m, 26.VII.2007, 3♀♀; Şanlıurfa: Siverek, Ediz, 634 m, 07.IX.2007, 1♀. Toplam 48 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Oryza sativa*; *Salvia* sp., (Lamiaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bursa (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978; Önder et al., 1981); Gaziantep, Hatay (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Ağrı, Ankara, Muş (Hoberlandt, 1955); Sakarya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Konya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Edirne (Hoberlandt, 1955; Önder et al., 1984); Adana (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); İzmir (Wagner, 1966; Lodos et al., 1978; Önder et al., 1983); Aydın, Balıkesir, Burdur, Çanakkale, Kırklareli, Kocaeli, Manisa, Muğla, Tekirdağ, Uşak (Lodos et al., 1978); İstanbul (Önder et al., 1981); Bolu, Çorum, Kastamonu, Nevşehir, Niğde, Zonguldak (Lodos et al., 1982); Antalya, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987), Diyarbakır, Siirt, Şırnak (Özgen et al., 2005a); Amasya, Ordu, Samsun, Sinop, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Stagonomus amoenus (Brullé, 1832)

İncelenen materyal: **Şanlıurfa:** Hilvan- Uluyazı, 558 m, 26.VII.2009, 1♀, 2♂♂. Toplam 3 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carthamus* sp.

Türkiye'deki dağılımı: Adana, Konya (Fahringer, 1922); Ankara (Hoberlandt, 1955), Balıkesir, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ (Lodos et al., 1978); Antalya, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kayseri, Osmaniye (Lodos et al., 1989; 1998); Amasya, Ordu, Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Stagonomus bipunctatus (Linnaeus, 1758)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Ziyaret, 624 m, 22.V.2007, 1♀; Karaburç, 610 m, 28.VI.2007, 1♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 21.V.2007, 1♀; **Şanlıurfa:** Bozova, Merkez, 553 m, 01.VI.2007, 1♀; Hilvan-Bahçecik, 600 m, 26.VII.2007, 1♂; Üçüzler, 586 m, 16.VI.2007, 1♀, 1♂. Toplam 7 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Carthamus* sp.; *Salvia viridis* L., (Lamiaceae).

Türkiye'deki dağılımı: Gaziantep (Puton & Noualhier 1895), Erzurum (Kiritshenko, 1924); Diyarbakır (Wagner, 1959); Bursa (Lodos et al., 1978); Adana, Antalya, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987; 1998); Samsun, Tokat (Dursun & Kartal, 2008c).

Podopinae Amyot & Serville, 1843

Graphosomatini Mulsant & Rey, 1865

Vilpianus galii (Wolff, 1802)

İncelenen materyal: Diyarbakır: Ergani, Yolköprü, 867 m, 26.VII.2007, 2♀♀. Toplam 2 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Mentha* sp., (Lamiaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Edirne (Hoberlandt, 1955); Gaziantep, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987).

Anchyrosoma leucogrammes (Gmelin, 1790)

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez- Çemberlitaş, 712 m, 10.VIII.2007, 1♀, 2♂♂; Karaburç, 600 m, 01.VI.2007, 2♀♀; Kuştepe, 687 m, 01.VI.2007, 1♀, 1♂; Küçük kavaklı, 607 m, 03.VII.2009, 2♀♀, 1♂; Toptepe, 744 m, 28.VI.2007, 4♀♀, 1♂; Kahta-Kemer kaya, 788 m, 28.VI.2007, 3♀♀, 2♂; Bölükayla, 775 m, 27.VII.2007, 9♀♀, 4♂♂; **Diyarbakır:** Ergani, Salihli, 870 m, 06.VI.2008, 2♂♂; Pınarkaya, 888 m, 14.VII.2007, 3♀♀, 3♂♂; Yolköprü, 867 m, 26.VII.2007, 1♀, 1♂; **Şanlıurfa:** Bozova, Yaslıca, 562 m, 07.VIII.2008, 7♀♀, 3♂♂; Hilvan, Bahçecik, 600 m, 30.V.2007, 2♀♀; Üçüzler, 586 m, 14.VI.2007, 2♀♀, 1♂; Kephirhisar, 589 m, 22.VIII.2007, 2♀♀, 1♂; Uluyazı, 558 m, 14.VII.2007, 5♀♀, 2♂♂. Toplam 68 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Eryngium creticum*, *E. campestre*, *Daucus carota* L., (Apiaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Adana, Bursa, Edirne, İstanbul, İzmir, Sakarya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Gaziantep (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); Artvin (Hoberlandt, 1955); Ankara, Konya (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Batman, Diyarbakır, Tunceli (Wagner, 1959); Manisa (Wagner, 1966; Lodos et al., 1978); Aydın, Balıkesir, Bilecik, Burdur, Çanakkale, Çorum, Isparta, Kayseri, Kırklareli, Muğla, Nazilli, Tekirdağ (Lodos et al., 1982); Antalya, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987).

Derula delagrangei Puton, 1892

İncelenen materyal: Diyarbakır: Ergani, Yolköprü, 867 m, 26.VII.2007, 1♀. Toplam 1 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Daucus carota*; *Verbena officinalis* L., (Verbenaceae).

Türkiye'de bilinen dağılımı: Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mardin (Seidenstücker, 1960; Önder et al., 2006)

Derula flavoguttata Mulsant & Rey, 1856

İncelenen materyal: Adıyaman: Merkez-Çemberlitaş, 712 m, 28.VI.2007, 1♀, 1♂; Ziyaret, 624 m, 11.VII.2007, 1♀; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 21.VIII.2008, 3♀♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 07.VIII.2008, 1♀. Toplam 8 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Verbena officinalis*.

Türkiye'de bilinen dağılımı: Bursa, Gaziantep, Edirne, Eskişehir (Hoberlandt, 1955); Kırklareli, Kütahya (Lodos et al., 1978); Bolu, Sinop (Lodos et al., 1982); Adana, Antalya, İçel (Lodos et al., 1987).

Graphosoma semipunctatum (Fabricius, 1775)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Toptepe, 744 m, 26.VI.2008, 4♀♀, 2♂♂; Kahta-Kemerkaya, 786 m, 07.VI.2007, 4♀♀, 1♂; Bölükyayla, 775 m, 07.VI.2007, 3♀♀, 2♂♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 11.V.2007, 2♀♀, 2♂♂; Yolköprü, 867 m, 02.VI.2008, 3♀♀, 2♂♂; **Şanlıurfa:** Siverek, 698 m, 26.V.2007, 4♀♀, 2♂♂. Toplam 31 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Conium maculatum* L., *Daucus carota*, (Apiaceae); *Eryngium creticum*, *E. campestre*.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Ankara, Artvin, Çoruh, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, Kars, Mardin, Sakarya (Hoberlandt, 1955); Adana (Hoberlandt, 1955; Linnavuori, 1965); Aydın, İzmir (Wagner, 1959); Çanakkale (Lodos et al., 1978); Çorum, Kayseri (Lodos et al., 1982); İzmir (Önder et al., 1983).

Tholagmus flavolineatus (Fabricius, 1798)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Merkez-Kuştepe, 687 m, 18.VI.2007, 2♂♂, 1♂; Toptepe, 744 m, 21.VIII.2008, 1♀; Kahta-Kemerkaya, 784 m, 27.VII.2007, 1♀; Bölükyayla, 779 m, 27.VII.2007, 1♀, 1♂; **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 885 m, 11.VI.2008, 2♀, 1♂. Toplam 10 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Eryngium campestre*, *E. creticum*.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Artvin, Konya (Hoberlandt, 1955); Kayseri (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1982); Edirne, İzmir (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1978); Adana, Ankara (Hoberlandt, 1955; Lodos et al., 1987); İstanbul (Linnavuori, 1965); Denizli (Wagner, 1966); Balıkesir, Burdur, Bursa, Kırklareli (Lodos et al., 1978); Antalya, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş (Lodos et al., 1987).

Ventocoris falcatus (Cyrillus, 1791)

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 885 m, 11.VI.2008, 3♀♀, 1♂. Toplam 4 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Chondrilla* sp., (Asteraceae).

Türkiye’de bilinen dağılımı: Adana, Osmaniye, Şanlıurfa (Önder et al., 2006).

Ventocoris horvathi (Puton, 1896)

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Ergani, Pınarkaya, 882 m, 21.V.2007, 2♀♀, 1♂; Yolköprü, 867 m, 06.VI.2008, 3♂♂, 2♂♂; **Şanlıurfa:** Hilvan, Uluyazı, 558 m, 14.VII.2008, 1♀. Toplam 9 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Chondrilla* sp.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Şırnak (Önder et al., 2006).

Leprosoma inaequale Horváth, 1911

İncelenen materyal: **Diyarbakır:** Çınar, 782 m, 10.V.2009, 1♀. Toplam 1 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Poa annua*.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Isparta, Kahramanmaraş, Kayseri (Önder et al., 2006).

Asopinae Amyot & Serville, 1843***Zicrona coerulea*** (Linnaeus, 1758)

İncelenen materyal: **Adıyaman:** Kahta-Bölükyayla, 775 m, 07.VI.2007, 1♀; Gölbaşı-Balkar, 887 m, 04.VI.2009, 1♀. Toplam 2 birey.

Üzerinden örnek toplanan bitkiler: *Centaura* sp., *Carthamus* sp.

Türkiye’de bilinen dağılımı: Ankara, Bolu, Gaziantep (Hoberlandt, 1955); Ağrı (Hoberlandt, 1955; Lodos & Önder, 1983); Edirne, Kırklareli (Lodos et al., 1978); Adıyaman, Artvin, Balıkesir, Çankırı, Diyarbakır, Hakkari, İzmir, Konya, Samsun, Siirt, Tokat, Zonguldak (Lodos & Önder, 1983); Adana, Hatay, İçel (Lodos et al., 1987).

Tartışma ve Kanı

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Adıyaman, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde 64 lokaliteden toplanan 1698 örnek ile yapılan çalışmada Pentatominae altfamilyasından, 20 cinse bağlı 36 tür, Podopinae altfamilyasından, 7 cinse bağlı 9 tür ve Asopinae altfamilyasından 1 cinse bağlı 1 tür belirlenmiştir.

Çalışma sırasında tespit edilen türlerden *Pausias martini* (Put.), *Sciocoris hoberlandti* Wag., *S. helferii* Fieb. ve *Leprosoma inaequale* Horv. türleri Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pentatomidae faunası için ilk kayıt olarak belirlenmiştir.

Adıyaman’da *Zicrona coerulea* (L.), *Dolycoris baccarum* (L.), *Eysarcoris ventralis* (H.-S.), *Graphosoma creticum* Horv., *G. semipunctacum* (F.) (Önder et al., 1995), *Bagrada abeillei* Put. ve *B. amoenula* (Walk.) (Fent et al., 2010b) türleri ile birlikte 34; Diyarbakır’da *Aelia syriaca* Horv., *Bagrada cicur* Horv., *B. lepida* (Horv.), *Codophila pusio* (Klt.), *Eurydema formosum* Put., *Mustha spinosula* (Lef.), *Sciocoris resslı* Wagn., *S. deltocephalus* Fieb., *S. macrocephalus* Fieb., *S. ochraceus* Fieb., *S. pictus* Wagn., *Graphosoma stali* Horv., *Leprosoma stali* Dgl.-Sc. (Önder et al., 1995), türleri ile birlikte tür sayısı 56; Şanlıurfa’da *Aelia rostrata* Boh., *A. syriaca* Horv., *Bagrada cicur* Horv., *Brachynema virens* (Klug), *Sciocoris resslı* Wagn. (Önder et al., 1995) ve *B. amoenula* (Walk.) (Fent et al., 2010b) ile birlikte tür sayısı 43 olarak belirlenmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yeni kayıtların ilavesiyle tür sayısı 81 olmuştur.

Çalışmanın yürütüldüğü illerde *Aelia albovittata* Fieb., *A. rostrata* Boheman, *Agatharchus herrichii* (Kol.), *Bagrada amoenula* (Walker), *Carpocoris coreanus* Distant, *C. purpureipennis* (De Geer), *Derula delagrangei* Puton,, *Dryoderes umbraculatus* (Fabr.), *Leprosoma inaequale* Horváth,, *Sciocoris capitatus* Jak., *S. helferii* Fieb., *S. hoberlandti* Wagner, *S. maculatus* Fieb *Stagonomus amoenus* (Brullé), *Pausias martini* (Put.), *Ventocoris falcatus* (Cyr.), *Vilpianus galii* (Wolff), *Zicrona coerulea* (L.) türleri nadir olarak bulunmuştur.

Apodiphus amygdali, *Pausias martini*, *Raphigaster nebulosa*, *Mustha vicinia*, *Acrosternum heegeri* türleri ağaçlarda bulunurken, diğer türler otsu ve çalı formundaki bitkileri tercih ettikleri gözlenmiştir.

Özet

Çalışma, Adıyaman, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde 2007-2009 yılları arasında Pentatomidae (Hemiptera: Heteroptera) familyasına bağlı türler ile üzerinde beslendiği/bulunduğu bitkileri belirlemek amacıyla 64 lokalitede yürütülmüştür. Çalışma sonucunda Pentatominae, Podopinae ve Asopinae altfamilyalarına ait 28 cinse bağlı 46 tür belirlenmiştir. Bu türlerden, *Derula flavoguttata* Mulsant & Rey, 1856, *Vilpianus galii* (Wolff, 1802), *Tholagmus flavolineatus* (Fabricius, 1798), *Dryoderes umbraculatus* (Fabricius, 1775), *Pausias martini* (Puton, 1890), *Sciocoris capitatus* Jakovlev, 1882, *Sciocoris hoberlandti* Wagner, 1954, *Sciocorishelferii* Fieber, 1851, *Staria lunata* (Hahn, 1835), *Stagonomus amoenus* (Brullé, 1832) ve *Leprosoma inaequale* Horváth, Adıyaman, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde ilk defa kaydedilmiştir. *Pausias martini* (Puton), *Sciocoris hoberlandti* Wagner, *S. helferii* Fieber ve *Leprosoma inaequale* Horváth türleri ise aynı zamanda Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pentatomidae faunası için ilk kayıttır. Tespit edilen türlerin Türkiye’deki dağılımları ve üzerinde beslendiği/toplandığı bitkilere ait bilgiler de verilmiştir.

Teşekkür

Böceklerin üzerinden toplandığı bitkileri teşhis eden Doç. Dr. İlhan ÜREMİŞ (Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü, Antakya)'e teşekkür ederiz.

Yararlanılan Kaynaklar

- Awad, T., I., 2000. Türkiye Carporini (Heteroptera: Pentatomidae: Pentatominae) Türleri Üzerinde Sistemik ve Faunistik Araştırmalar. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Basılmamış) Doktora Tezi, İzmir. 172 s.
- Awal, M. M., 1977. Türkiye'de bulunan önemli *Aelia* F. (Heteroptera: Pentatomidae) Türlerinin Taksonomik Karakterleri ve Bunlardan Ege Bölgesi'nde Yaygın Olarak Bulunan *Aelia acuminata* L.'nin Biyolojisi ve Doğal Düşmanları Üzerinde Araştırmalar. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış, Doktora Tezi, İzmir. 98 s.
- Bolu, H., İ. Özgen, & M. Fent, 2006. Diyarbakır, Elazığ ve Mardin illeri badem alanlarında bulunan Pentatomidae (Heteroptera) faunası üzerinde araştırmalar. **Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Bilimleri Dergisi**, **16**(1), 25-28.
- Derjanschi, V. & J. Péricart, 2005. Hémiptères. Pentatomidea-Euro Méditerranéens. Vol 1, Faune de France, 90, 494 s.
- Dursun, A. & V. Kartal, 2008a. Orta Karadeniz Bölgesi Carporini Stål, 1876 (Heteroptera: Pentatomidae: Pentatominae) türleri üzerine faunistik bir araştırma. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **32** (1): 43-59.
- Dursun, A. & V. Kartal, 2008b. Orta Karadeniz Bölgesi Strachiini Mulsant & Rey, 1866, Pentatomini Leach, 1815 ve Piezodorini Atkinson, 1888 (Heteroptera: Pentatomidae: Pentatominae) türleri üzerine faunistik bir araştırma. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **32** (3): 225-239.
- Dursun, A. & V. Kartal, 2008c. Orta Karadeniz Bölgesi Halyini Amyot & Serville, 1843, Sciocorini Amyot & Serville, 1843, Aelini Douglas & Scott, 1865 ve Eysarcorini Mulsant & Rey, 1866 (Heteroptera: Pentatomidae: Pentatominae) türleri üzerine faunistik bir araştırma. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **32** (4): 303-315.
- Fahringer, J., 1922. Eine Rhynchotenausbeute aus der Türkei, Kleinasien und benachbarten Gebieten. **Konowia**, **1**: 137-144, 296-307.
- Fent, M. & N. Aktaş, 1999. Edirne Yöresi Pentatomidae (Heteroptera) faunası üzerine taksonomik ve sistemik araştırmalar. **Türk Journal of Zoology**, **Ek sayı 2**, 377-395.
- Fent, M. & N. Aktaş, 2007. New records of the Pentatomidae (Heteroptera) fauna for Europa, Turkey and the Turkish Thrace. **Entomological News**, **118** (4): 336-350.
- Fent, M., 2010. Contributions to Pentatomidae (Heteroptera) fauna of Western Black Sea Region with a new record for Anatolian fauna: *Neottiglossa lineolata* (Mulsant & Rey, 1852). **Journal of the Entomological Research Society**, **12** (1): 53-65.
- Fent, M., A. Dursun, Y. Karsavuran, S. Tezcan & O. Demirözer, 2010a. A review of the tribe Halyini in Turkey (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae) with two new records: *Apodiphus integriceps* and *Mustha vicina*. **Journal of the Entomological Research Society**, **12** (2): 1-13.
- Fent, M., C. Gözüaçık & A. Yiğit, 2010b. Türkiye *Bagrada* Stål, 1862 (Pentatomidae: Strachiini) cinsi türlerinin gözden geçirilmesi ve yeni bir kayıt: *Bagrada amoenula* (Walker, 1870). **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **34** (1): 75-87.
- Gadeau de Kerville, H., 1939. Voyage zoologique d'Henri Gadeau de Kerville en Asie-Mineure (Avril-Mai 1912). Paul le Chevalier, Paris, 148 pp.
- Hoberlandt, L., 1955. Results of the zoological scientific expedition of the National Museum in Praha to Turkey. **Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae Supplementum**, **3**: 162-263.
- Horváth, G., 1883. Heteroptera Anatolica in regione Brussae collecta enumeravit. **Termesztudományi Füzetek**, **7**: 21-30.
- Horváth, G., 1891. Avec la description d' Espèces et variétés Nouvelles. **Hemipteres Recueillis Dans L' Arménie Russe**, 68-69.
- Horváth, G., 1901. Hemipteres du voyage de M. Martinez Escalera dans L' Asie- Mineure. **Termesztudományi Füzetek**, **24**: 469-485.
- Horvath, G. 1905. Hemipteren. In: Ergebnisse einer naturwissenschaftlichen Reise zum Erdschias-Dagh (Kleinasien). **Annalen des K.K Hofmuseum Wien**, **20**: 179-189.

- Horváth, G., 1919. Ergebnisse einer mit Unterstützung der Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien ausgeführten zoologischen Forschungsreise von weiland Prof. Dr. Franz Tölg. nach Kleinasien (Amanus-Gebirge). **Archiv Naturgeschichte**, **85**: 146-147.
- Horváth, G., 1936. Monographia Pentatomidarum Generis *Bagrada*. **XXX. Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Zoologica**: 22-46.
- Kıyak, S., 1990a. Systematisch-Ökologische Untersuchungen über die Wanzen (Insecta-Heteroptera) aus dem Gebiet Hazar-See, Maden und Ergani (Prov. Elazığ). **Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi**, **1**: 97-144.
- Kıyak, S., 1990b. Systematisch-Ökologische Untersuchungen über die Wanzen (Insecta-Heteroptera) aus dem Gebiet Hazar-See, Maden und Ergani (Prov. Elazığ). **Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Dergisi**, **1**: 43-95.
- Kıyak, S., 2000. Işık Dağı ve çevresinde yaşayan Heteroptera (Insecta) türlerinin faunistik, sistematik ve ekolojik yönden araştırılması-II. **Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi**, **13** (2): 347-367.
- Kiritshenko, A., N., 1918. Hemiptera-Heteroptera faunae Caucasicae. Pars I. **Mémoires du Musée du Caucase**, Série A, No. 6: 1-177.
- Kiritshenko, A., N., 1924. Beitrag zur Hemipteren fauna des südlichen Armenien. **Wiener Entomologische Zeitung**, **41**: 1-5.
- Linnavuori, R., 1965. Studies on the South-and Eastmediterranean Hemipterous Fauna. III. Hemipterological observations from Turkey. **Acta Entomologica Fennica**, **21**: 44-61.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan & R. Atalay, 1978. Ege ve Marmara Bölgesi'nin zararlı böcek faunasının tespiti üzerinde çalışmalar [Curculionidae, Scarabaeidae (Coleoptera); Pentatomidae, Lygaeidae, Miridae (Heteroptera)]. T. C. Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü, 135-169.
- Lodos, N., F. Önder, 1980. Türkiye Pentatomidae (Heteroptera) üstfamilyası üzerine araştırmalar. III. Familya Cydnidae Billberg. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, No: 381, 81 s.
- Lodos, N. & F. Önder, 1982. Contribution to the study on the Turkish Pentatomoidea (Heteroptera) V. Sciocorini Bergroth (Pentatomidae). **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, **6**: 133-146.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan, E. Erkin, Y. Karsavuran & S. Aksoy, 1982. Orta Anadolu ve Batı Karadeniz Bölgeleri'nin zararlı böcek faunasının tespiti üzerinde çalışmalar. Curculionidae, Scarabaeidae (Coleoptera); Pentatomidae, Lygaeidae, Miridae (Heteroptera). TOAG/336 numaralı basılmamış proje.
- Lodos, N., & F. Önder, 1983. Contribution to the study on the Turkish Pentatomoidea (Heteroptera) VI. Asopinae (Amyot and Serville) 1843. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, **7**: 221-230.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan, R. Atalay, E. Erkin, Y. Karsavuran, & S. Tezcan, 1987. Akdeniz Bölgesi'nin ziraatta zararlı ve faydalı böcek faunasının tespiti üzerinde araştırmalar. TOAG/502 numaralı basılmamış proje.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan, R. Atalay, E. Erkin, Y. Karsavuran & S. Tezcan, 1989. Akdeniz Bölgesi'nin ziraatta zararlı ve faydalı böcek faunasının tespiti üzerinde araştırmalar [Curculionidae, Scarabaeidae (Coleoptera), Plataspidae, Cydnidae, Acanthosomatidae, Scutelleridae, Pentatomidae, Lygaeidae, Miridae, (Heteroptera)]. **Türk Tarım ve Ormancılık Dergisi**, **13** (1): 81-88.
- Lodos, N., F. Önder, E. Pehlivan, R. Atalay, E. Erkin, Y. Karsavuran, S. Tezcan & S. Aksoy, 1998. Faunistic studies on Pentatomoidea (Plataspidae, Acanthosomatidae, Cydnidae, Scutelleridae, Pentatomidae) of Western Black Sea, Central Anatolia and Mediterranean Regions of Turkey. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, İzmir, 75 s.
- Önder, F., A. Ünal, & E. Ünal, 1981. Heteroptera fauna collected by light traps in some districts of northwestern part of Anatolia. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, **5**(3): 151-169.
- Önder, F., R. Atalay & Y. Karsavuran, 1983. İzmir ili ve Çevresinde kışı ergin halde geçiren Heteroptera türleri ve kışlak yerleri üzerinde araştırmalar II. Lygaeoidea, Pentatomoidea. **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, **7**: 129-144.
- Önder, F., E. Ünal, & A. Ünal, 1984. Heteropterous insects collected by light traps in Edirne (Turkey). **Türkiye Bitki Koruma Dergisi**, **8**: 215-224.
- Önder, F., Y. Karsavuran, E. Pehlivan & F. Turanlı, 1995. "Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) uygulama alanında saptanan Pentatomidae (Heteroptera) türleri ile ilgili bir değerlendirme. GAP Bölgesi Bitki Koruma Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, 27-29 Nisan 1995, Şanlıurfa, 120-130s.

- Önder F., Y. Karsavuran, S. Tezcan & M. Fent, 2006. Türkiye Heteroptera (Insecta) kataloğu. Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri, Bornova-İzmir, 164 s.
- Özgen, İ., C. Gözüaçık, Y. Karsavuran & M., Fent, 2005a. Güneydoğu Anadolu Bölgesi buğday alanlarında bulunan Pentatomidae (Heteroptera) familyasına ait türler üzerinde araştırmalar. **Türkiye Entomoloji Dergisi**, **29** (1) 61-68 s.
- Özgen, İ., C. Gözüaçık, Y., Karsavuran & M. Fent, 2005b. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde antepfıstığı, kayısı ve zeytin ağaçlarında bulunan Pentatomidae (Heteroptera) familyasına ait türler üzerinde araştırmalar. **Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi**, **42** (2) 35-43s.
- Puton, A. & M. Noualhier, 1895. Supplement a la liste des Hemipteres d Akbes. **Revue d'Entomologie**, **14**: 170-177.
- Rider, D., 2006. Family Pentatomidae Leach, 1815. In: Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region Pentatomomorpha II (Eds: B. Aukema & Ch. Rieger), **The Netherlands Entomological Society**, Vol. 5, Amsterdam, 550 pp.
- Seidenstücker, G., 1957. Heteroptera aus Anatolien I. **İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Mecmuası**, **22**: 179-189.
- Seidenstücker, G., 1958. Heteroptera aus Anatolien II. **İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Mecmuası**, **23**: 119-129.
- Seidenstücker, G., 1960. Heteroptera aus Anatolien III. **İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Mecmuası**, **25**: 145-154.
- Stichel, W., 1960. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. (Hemiptera-Heteroptera Europae) Berlin**. **4** (13-17): 385-544.
- Stichel, W., 1961. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. (Hemiptera-Heteroptera Europae) Berlin**. **4** (18-24): 545-768.
- Stichel, W., 1962. Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. **II. (Hemiptera-Heteroptera Europae) Berlin**. **4** (25-27): 769-838.
- Tamanini, L., 1959. I *Carpocoris* della regione Palearctica (Heteroptera, Pentatomidae). **Estratto Della Memorie Della Societa Entomologica Italiana**, **38**: 120-142.
- Tuncer, C., İ. Akça & İ. Saruhan, 2002. Fındıkta zararlı bazı emici böceklerin (Hemiptera: Pentatomidae, Coreidae ve Acanthosomatidae) neden olduğu "Lekeli İç" zararının kimyasal mücadele ile önlenmesi üzerine araştırmalar. **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi**, **17** (3): 17-26.
- Wagner, E., 1959. Beitrag zur Heteropterenfauna Anatoliens. **Zeitschrift für Angewandte Entomologie**, **44**: 102-113.
- Wagner, E., 1966. Eine Heteropterenausbeute aus der Türkei (Hemiptera, Heteroptera). **Bulletin des Recherches Agronomiques de Gembloux**, **4** (1): 647-654.